

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 163 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

Юлія ВОЛКОВА*кандидат педагогічних наук**ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет**імені К.Д.Ушинського»*

ЗАСОБИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ

Сучасна система навчання студентів педагогічно-хореографічного напрямку передбачає оволодіння основними вміннями та базовими знаннями у таких напрямках хореографії, як класичний танець, народно-сценічний танець, сучасна хореографія, спортивний бальний та історико-побутовий танець. Поступають абітурієнти із різним рівнем хореографічної підготовки, недосконалими фізичними здібностями та зазвичай володіють одним із видів хореографії. Підготувати першокурсників до навантажень спеціальних хореографічних дисциплін, покращити рухові здібності, комплексно сприяти поліпшенню показників таких фізичних якостей, як гнучкість, шаг, силова витривалість, координація, допомагає «Гімнастика», що є допоміжною хореографічною дисципліною у ВНЗ.

Кожна хореографічна дисципліна у системі підготовки студентів-хореографів спрямована на формування та розвиток конкретних якостей, передбачає особливі вимоги до студентів ВНЗ, та, на жаль (часто у зв'язку з недостатністю відведених годин), не повною мірою охоплює розвиток усіх якостей, необхідних для успішної діяльності танцівника та майбутнього учителя хореографії.

Багато викладачів та вчених торкалися проблеми підвищення якості, оновлення та гармонізації навчально-виховного процесу у вищих школах України. «Оновлення нашого суспільства вимагає від вищої школи значного підвищення якості навчально-виховного процесу на всіх його напрямках. Демократизація та гуманізація вищої школи визначають основний стратегічний орієнтир діяльності всіх підрозділів ВНЗ – виховання гармонійної особистості студента, розвиток його творчих можливостей» [1].

Одним із засобів досягнення гармонійного розвитку студентів хореографічного фаху різного ступеня фізичної підготовленості – є виконання спеціально розроблених фізичних вправ, ознайомлення з важливими принципами анатомії, біомеханіки та фізіології рухів людського тіла. Регулярні заняття гімнастикою, програма якої націлена на зміцнення м'язової та кістково-м'язової системи, розвиток дихального апарату, підвищення еластичності м'язів та ефективності рухів, розуміння студентами функціонування організму,

сприяють не тільки зміцненню здоров'я, але й істотно підвищують ефективність виконавської діяльності на дисциплінах різних напрямів хореографії.

Словники дають наступні визначення терміну «гармонія»: «Гармонія – поєднання, злагодженість, взаємна відповідність якостей (предметів, явищ, частин цілого)» [2, С. 111] . «Гармонія (грецьк. harmonia – зв'язок, стрункість, врівноваженість, співрозмірність) – співрозмірність частин, злиття різних компонентів об'єкта в єдине органічне ціле. У давньогрецькій філософії – організованість космосу, у протилежність хаосу. В історії естетики розглядається як суттєва характеристика прекрасного» [3, С. 277]

Відповідно, заявляючи про гармонійну підготовку студентів-хореографів, маємо на увазі не тільки фізичне навантаження, а сукупність фізичного, інтелектуального (пізнавального), емоційного, морального розвитку. Під гармонійною підготовкою студентів за допомогою гімнастики розуміємо комплексний педагогічний вплив на особистість майбутнього фахівця, що включає:

- системне застосування спеціальних адаптованих гімнастичних вправ, що призводять до покращення показників фізичних якостей (гнучкості, силової витривалості, еластичності зв'язок, рухливості у суглобах, координації рухів, швидкості, спритності, стрибучості, тощо);
- налагодження координації руху та дихання;
- підвищення рівня психофізичних якостей (воля, увага, пам'ять);
- включення у процес творчих сил студентів, їх духовного потенціалу при створенні викладачем комфортного середовища;
- вивчення біомеханіки та фізіології рухів людини, пізнання анатомії тіла, аналіз тілесно-рухових вправ та застосування теоретичних знань при освоєнні рухів.

Зазначене всебічне виховання розвиває професійно важливі фізичні якості студентів, формує професійні компетентності, надає відчуття власного тіла, сприяє гармонійному розвитку особистості, оптимально відповідає вимогам хореографічного фаху і закономірностям зберігання здоров'я.

Отже, вважаємо залучення студентів-хореографів (особливо перших років навчання) до систематичних занять різноманітними видами спеціальних гімнастичних вправ, до вивчення анатомічних основ, базових принципів руху людського тіла, ефективним і цілком виправданим засобом гармонізації фізичної підготовки майбутніх фахівців хореографічного мистецтва.

Література

1. Великий тлумачний словник української мови. – Харків: Долію, 2005. – 915 с.

2. Кириченко Т.Г. Формування здорового способу життя студентів педагогічного вузу в процесі фізичного виховання: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 1998. – 17 с.
3. Советский энциклопедический словарь. – М.: Советская энциклопедия, 1987. – 1599 с., С. 277

Ден СІУОЄ

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д.Ушинського»*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-СУБ'ЄКТНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Сьогодення розвитку освіти в Україні орієнтує на досягнення нових цінностей, що відокремлюють гуманізацію педагогічного процесу і міжособистісними відносинами, також вмінням нестандартних рішень, адаптування в нових умовах. Тому головним питанням вищої школи виступає підготовка фахівців в будь-якої галузі, в тому числі і в музичному мистецтві.

Перехід до європеїзації освітнього процесу, виникає потреба в удосконаленні методі і форм навчання. Головним виступає – формуванню певних індивідуальних властивостей особистості.

У вищих закладах освіти застосовуються та вдосконалюються педагогічні технології навчання студентів за причин: «необхідності впровадження особистісно орієнтованих підходів; заміни вербального способу передачі знань більш активними засобами навчання; необхідності передбачати можливі результати навчального процесу та вміння уникати негативних наслідків»[1]. Тому в процесі навчання виступають два активних підходу, які сприяють творчій направленості і ініціативності.

В теорії вищої освіти професійна позиція розглядається як одна з головних складових компетентності спеціаліста [1]. Тому однією з основних задач в становленні гармонічно розвинутої особистості є формування професійно-суб'єктної позиції.

Майбутні магістри музичного мистецтва мають певні особистісні якості, а саме: суб'єктність, здатність знаходити сенс в отриманих знаннях, вміннях, навичок і усвідомлено включатися в професійно – особистісний розвиток і саморозвиток.

Формування професійно – суб'єктної позиції майбутніх магістрів буде успішним при проведенні трьох етапів навчального процесу: підготовчого ,